

Frälsningsarmén Programkontoret
Social Rättvisa
Box 5090 102 42 Stockholm

Till Arbetsmarknadsdepartementet

2024-09-16

Remissyttrande över SOU 2024:21 -ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld A2024/00369

Sammanfattning

Frälsningsarmén välkomnar regeringens fortsatta arbete med det jämställdhetspolitiska delmålet för att mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt utnyttjande i prostitution och människohandel ska upphöra. Alla, oavsett kön, ska genom hela livet ha samma rätt och möjlighet till kroppslig och psykisk integritet.

För Frälsningsarmén som är en värdebaserad civilsamhällesaktör som möter utsatta genom våra sociala verksamheter är det av största vikt att jobba holistiskt med de utsattas bästa utifrån rätten till liv, hälsa och upprättelse. Därmed har vi granskat utredningen förslag utifrån ett rättighetsperspektiv med fokus på personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtrycks möjlighet och tillgänglighet till stöd och skydd.

Det är av största vikt att förslag till åtgärder granskas utifrån ett genomgående brottsoffers- och rättssäkerhetsperspektiv samt överensstämmer med Sveriges internationella åtaganden på området i synnerhet efterlevnaden av Europarådets Istanbulkonvention och vår särskilda lagstiftning på området.

- Frälsningsarmén ställer sig positiva till att hedersrelaterat våld och förtryck föreslås att nämnas särskilt i det sjätte delmålet. Detta skulle ge ett signalvärde och en större tyngd till att arbeta med att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck.
- Frälsningsarmén delar inte utredningens slutsats att det inte bör införas ett särskilt jämställdhetspolitiskt delmål. Vi ansluter oss i stället till det universitetslektor Devin Rexvids anför att det bör bli ett separat delmål. Att inte ha ett eget delmål för hedersrelaterat våld och förtryck riskerar att förminska de omfattande insatser som behövs för att synliggöra och utveckla de utsattas rätt till stöd och skydd.

7.2 Överväganden angående ett särskilt delmål gällande hedersrelaterat våld och förtryck

Frälsningsarmén menar att de utsattas behov behöver väga tyngre än organisatoriska frågor. Att inkludera hedersrelaterat våld i arbetssätt och rutiner avseende andra våldsformer är inte det som är mest gynnsamt för målgruppen även om det kan vara organisatoriskt effektivt.

7.3.4 Ett särskilt delmål skulle inte gynna de utsattas tillgång till stöd och skydd

Med utgångspunkt i Frälsningsarméns erfarenheter och sociala arbete med utsatta är i stället vår samlade bedömning att *specialiserad och riktad verksamhet ger bättre tillgång till stöd och skydd.*

Frälsningsarméns verksamheter som jobbar med denna målgrupp (tex. skyddade boendet Skogsbo, Akalla kvinnocenter, Vårsol stödboende och Safe Havens traffickingcenter) erfar att specialiserad verksamhet med rätt sakkunskap och bemötande är väsentligt bättre för personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

Ett särskilt delmål avseende hedersrelaterat våld och förtryck skulle därför med fördel leda till bättre möjligheter till utveckling av arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Frälsningsarmén vill här framhålla vikten av ett genomgående *målgruppsperspektiv*. Genom en höjd kunskapsnivå, bättre bemötande och tillämpning av indikatorer hos yrkesverksamma, som i större utsträckning ställer frågor om utsatthet för hedersrelaterat våld och förtryck, skulle samhället förmåga höja sin förmåga att identifiera fler personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

Gällande barnperspektivet så behövs det en tydlighet på området som gör att yrkesverksamma är trygga att agera vid misstanke om hedersrelaterat våld och förtryck. Vår bedömning här vilar bl.a. på de erfarenheter från Malmö stads granskning¹ som påvisade att det mindre vanligt att orosanmälningar görs till socialtjänsten då det handlar om hedersrelaterade begränsningar av barn. Detsamma gäller Frälsningsarméns egna erfarenheter i arbete med människohandel. Benägenheter hos yrkesverksamma att anmäla är tyvärr alldeles för låg och dessa ämnen behöver synliggöras allt mer.

7.4 Förslag till nytt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck

Frälsningsarmén anser att det förslag som Devin Rexvid framför i utredningens särskilda yttrande är att föredra:

"Hedersrelaterat förtryck och våld ska upphöra. Alla, oavsett kön i en hederskontext har rätt att utveckla och utöva universella funktionsförmågor"

8.1 Ett nytt jämställdhetspolitiskt delmål

Frälsningsarmén ser behov av att det införs ett särskilt delmål gällande den våldsformen.

Frälsningsarmén anser att mäns våld mot kvinnor ska användas som paraplybegrepp vilket också går i linje med den nationella strategin om att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Vi föredrar därmed nuvarande skrivningen av det sjätte delmålet.

Mäns våld mot kvinnor är ett jämställdhetspolitiskt mål, därmed har kön betydelse. Detta understryks i GREVIOS granskning från 2019 gällande Sveriges efterlevnad av Istanbulkonventionen, där Sverige rekommenderas att köna våldet² Även i svenska civilsamhällets skuggrapport³ till GREVIO i samband med pågående granskning från november 2024 påpekas oro för att ett inkluderande delmål riskerar att osynliggöra perspektiven avseende kön och makt.

¹ [Arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck \(malmo.se\)](https://www.malmo.se)

² [List of decisions \(coe.int\)](https://www.coe.int) s. 2

³ [Shadow Report: GREVIOS first thematic evaluation of Sweden: Building trust by delivering support, protection and justice \(coe.int\)](https://www.coe.int) s.2

Remissyttrandets underlag är berett av Frälsningsarméns programkontor med metodstöd av social rättvisa under ledning av Madeleine Sundell, människorättsjurist och nationell samordnare mot människohandel.

Stockholm 2024-09-16

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Robert Tuftström".

Robert Tuftström, Chfessekreterare, Frälsningsarmén